

Meicirculaire gemeentefonds 2017 – FAQ's

(6 september 2017)

Algemene-uitkering

(2 juni 2017)

Vraag:

In eerdere circulaire werd bij de ontwikkeling van de uitkeringsfactor het aantal punten genoemd als gevolg van de mutatie van WOZ-waarden in combinatie met de aanpassing van het rekkentarieef van de OZB-maatstaven en het aantal punten als gevolg van de ontwikkeling in de overige maatstaven. Klopt het dat deze uitsplitsing niet in de meicirculaire 2017 is opgenomen?

Antwoord:

Dat klopt. In paragraaf 2.5 van de meicirculaire wordt behalve het totale effect van 12 punten negatief van 2017 naar 2018 alleen het effect van enkele uitgavenmaatstaven toegelicht. Het negatieve effect van 12 punten totaal is het per saldo effect van 14 punten negatief op uitgavenmaatstaven, 1 punt positief op de OZB-maatstaven en afronding.

(6 september 2017)

Vraag:

In de meicirculaire 2017 is vanaf 2018 een bedrag aan de algemene uitkering toegevoegd vanwege de beëindiging van betalingen uit het gemeentefonds aan derden. Het gaat om € 19,903 miljoen in 2018, oplopend naar € 22,344 miljoen vanaf 2019 (tabel 2.2.1, mutatie 9). Recent heeft onze gemeente van de VNG een brief ontvangen waaruit blijkt dat het totaal te innen bedrag 2018 voor het Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering veel hoger is, namelijk € 52,3 miljoen. Waardoor wordt dit verschil veroorzaakt en ontvangen gemeenten hiervoor nog aanvullende compensatie?

Antwoord:

Omdat vanaf 2018 rechtstreekse betalingen uit het gemeentefonds aan derden - waaronder de VNG - niet meer mogelijk zijn, heeft de Algemene Ledenvergadering (ALV) van de VNG op 14 juni 2017 besloten een Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering in het leven te roepen. Bedragen die de VNG tot en met 2017 rechtstreeks uit het gemeentefonds ontvangt, worden vanaf 2018 via dit nieuwe fonds bij gemeenten geïnd.

Tot en met 2017 deed de VNG op basis van besluitvorming in de ALV jaarlijks een verzoek aan het ministerie van BZK tot een uitname uit het gemeentefonds voor de financiering van collectieve taken. Voor een deel was daarvoor binnen het gemeentefonds reeds een structurele reservering gemaakt op het begrotingsartikel 'bijdrage aan VNG'. Met andere woorden, er was ieder jaar binnen het gemeentefonds geld beschikbaar om rechtstreeks aan de VNG te betalen.

In de meicirculaire 2017 (tabel 2.2.1, mutatie 9) zijn de reserveringen binnen het gemeentefonds voor betalingen aan derden ongedaan gemaakt. Het gaat om € 19,903 miljoen in 2018, oplopend naar € 22,344 miljoen vanaf 2019. De opbouw is als volgt: A+O-fonds € 6,640 miljoen, KING € 7,464 miljoen, VNG € 5,799 miljoen en (vanaf 2019) Waarderingskamer € 2,441 miljoen. Deze bedragen gaan dus in 2018 niet langer rechtstreeks naar genoemde partijen maar worden toegevoegd aan de algemene uitkering en verdeeld via de maatstaf inwoners. De posten KING en VNG (gezamenlijk € 13,263 miljoen) vormen onderdeel van de bijdrage die in 2018 van gemeenten wordt gevraagd aan het Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering. Het A+O fonds en de Waarderingskamer (gezamenlijk € 9,081 miljoen vanaf 2019) zullen zelf facturen aan gemeenten sturen.

De feitelijke situatie was dat het bedrag aan collectief door de VNG uitgevoerde taken ieder jaar hoger was dan het gereserveerde bedrag. Op basis van besluitvorming in de ALV werden deze extra bedragen in mindering gebracht op de algemene uitkering, de integratie-uitkering Sociaal domein en decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang. Bovenop de reservering was in de praktijk ieder jaar dus sprake van aanvullende uitnamen ten behoeve van de VNG voor diverse andere activiteiten. Door de nieuwe werkwijze vinden deze uitnamen vanaf 2018 niet meer plaats.

De VNG int in 2018 een totaalbedrag van € 52,3 miljoen. De opbouw dit bedrag is opgenomen in de stukken voor de ALV van 14 juni 2017: https://vng.nl/files/vng/06c_inhoudelijke_activiteiten_2018.pdf. In de oude situatie tot en met 2017 zou het verschil tussen het benodigde bedrag en de reservering (ad € 13,263 mln) in mindering zijn gebracht op de uitkering uit het gemeentefonds. Dat gebeurt nu niet. In plaats daarvan int de VNG deze bedragen via het Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering. Doordat de uitkering gemeentefonds in 2018 niet is verlaagd, hebben gemeenten reeds dekking om de gevraagde bijdrage te kunnen voldoen. Ter illustratie noemen we de posten Digitale Agenda 2020 en Beheer iSD standaarden en ICT infrastructuur. In 2017 werd hiervoor respectievelijk € 24,2 miljoen (meicirculaire 2016, tabel 2.2.1, mutatie 7) en € 11,1 miljoen (meicirculaire 2016, paragraaf 3.2, onderdeel van mutatie 15) aan het gemeentefonds onttrokken. In de meicirculaire 2017 hebben deze uitnamen voor 2018 niet plaatsgevonden.

Voor sommige collectief te financieren taken is een andere oplossing gevonden, buiten het Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering om. Het betreft Sensor, AKJ (vertrouwenspersonen jeugdhulp), Kindertelefoon en Doventolk (werk alsmede leefdomein). Voor deze posten zal een subsidierelatie tussen de betreffende instellingen en het ministerie van VWS dan wel SZW in het leven worden geroepen. De hiervoor benodigde middelen zullen in de septembercirculaire 2017 aan het gemeentefonds worden onttrokken en overgeheveld naar de begrotingen van VWS en SZW.

Integratie-uitkering Sociaal domein

(13 juni 2017)

Vraag:

In de internetbijlage bij de meicirculaire wordt zowel in 2018 als 2019 bij de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Jeugd, € 20 miljoen minder over gemeenten verdeeld dan totaal beschikbaar is. Hoe zit dat?

Antwoord:

In beide jaren is inderdaad € 20 miljoen van het totaal beschikbare macrobudget Jeugd niet over gemeenten verdeeld. Het geld is gereserveerd in verband met de compensatieregeling voor gemeenten waarvoor het budget voor Jeugd niet toereikend blijkt voor de kosten die zij maken. Zie ook blz. 20/21 van de meicirculaire.